

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/177/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202165
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8822202165.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, D. E. F., zast.: AK NOVIKMEC s.r.o., Rázusova 125, Vranov nad Topľou, za účasti matky: E. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XXX, D. E. F. a Okresnej prokuratúry D. E. F., E. G. X, D. E. F., o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností t a k t o

rozhodol:

I. M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 6P/222/2016-37 zo dňa 20.12.2016 a to tak, že maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch a to tak, že párný týždeň v roku bude starostlivosť o maloletého zabezpečovať otec a nepárný týždeň v roku bude starostlivosť o maloletého zabezpečovať matka.

II. Rodičia si budú maloletého A. odovzdávať vždy v pondelok o 16:00 hod. Otec je p o v i n n ý maloleté dieťa v stanovenom čase prevziať v bydlisku matky, matka je p o v i n n á maloleté dieťa v stanovenom čase prevziať v bydlisku otca.

III. Každý z rodičov bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti sa výživné n e u r č u j e .

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloletého syna A. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Vyživovaciu povinnosť rodičov navrhol neupravovať. V návrhu uviedol, že Rozsudkom zo dňa 03.03.2022, č.k. 6P/162/2021 – 66 okresný súd rozhodol o schválení dohody rodičov, podľa ktorej je otec maloletého oprávnený stretávať sa s ním v nepárnom týždni, a to v utorok od 08:00 hod. do 19:00 hod. a od štvrtka 08:00 hod. do nasledujúcej nedele do 19:00 hod., a v párnom týždni od stredy 08:00 hod. do štvrtka 19:00 hod. Od vydania rozsudku nastali podstatné zmeny okolností, ktoré majú vplyv na starostlivosť o maloletého A.. Prvou okolnosťou je zmena bydliska – matky maloletého. Matka sa presťahovala do obce E. D., D. H. A. (k svojmu novému partnerovi), pričom o tom otca informovala len ústne. Práve v dôsledku tejto zmeny bydliska, otec musí dochádzať tam a naspäť (spolu viac ako 40 km), vždy keď má mať podľa vyššie uvedeného rozsudku maloletého A. v osobnej starostlivosti. Z tohto pohľadu sa otcovi javí ako nevyhovujúce, obzvlášť vo vzťahu k maloletému A., keďže mesačne otec cestuje minimálne šesťkrát do mesiaca do E. D., teda cca 240 km, pričom sa ukracuje o čas s maloletým synom. Ďalšou významnou

okolnosťou je to, že počas letných prázdnin bol maloletý A. v striedavej starostlivosti u oboch rodičov (každý celý týždeň u jedného z rodičov). Tento spôsob bol výhodný nielen pre samotného maloletého, jeho záujmy, ale ďalšou výhodou bolo aj osobné či ekonomické hľadisko, keďže otec maloletého už nemusel cestovať tam a späť do obce Nacina Ves v súčte toľkokrát ako v prípade, keď mal maloletého v starostlivosti podľa pravidiel vymedzených vo vyššie uvedenom rozhodnutí okresného súdu, preto navrhol zveriť maloletého do striedavej starostlivosti oboch rodičov, pričom maloletý by bol týždeň u jedného rodiča a týždeň u druhého rodiča. Ak sa porovná nastavenie úpravy, jednak tej, ktorá bola nastavená vo vyššie spomenutom rozhodnutí a tej, ktorú otec navrhuje, tak po kvantitatívnej stránke (t. j. počte dní strávených u otca maloletého v jednom kalendárnom mesiaci) je otec maloletého skoro v rovnakej pozícii, pričom má za to, že je oveľa výhodnejšie, ak každý z rodičov bude mať maloletého nepretržite týždeň osobitne vo svojej osobnej starostlivosti. V otázke výživného je otec toho názoru, že ak je dieťa v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, výživné nie je potrebné určovať rozhodnutím súdu. Otec maloletého bude prispievať na všetky výdavky maloletého syna polovicou (teda na školské obedy, školské fondy, školské výlety, školské pomôcky a oblečenie ako aj na mimoškolské aktivity).

2. Matka s návrhom otca nesúhlasila.

3. Kolízny opatrovník nedoporučil návrhu otca vyhovieť. Okresná prokuratúra Vranov nad Topľou navrhla pri rozhodovaní zohľadniť najlepší záujem maloletého dieťaťa a schopnosť rodičov zabezpečiť maloletému potrebnú starostlivosť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, zisťovaním názoru maloletého dieťaťa, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to lustráciou rodičov v Sociálnej poisťovni, správou kolízneho opatrovníka, správou I. J. G. K., D. E. F., správou A. L. M., správou ÚPSVaR, referát poradensko psychologických služieb, Vranov nad Topľou, oboznámením sa s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 6P/222/2016, 8P/260/2017, 6P/58/2019, 6P/162/2021 a zistil tento skutočný stav vecí:

5. Rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/222/2016-37 zo dňa 20.12.2016 bol maloletý A. B. zverený do osobnej starostlivosti matky, otec zaviazaný platením výživného po 80,- eur mesačne a styk otca s dieťaťom bol upravený prvý a tretí víkend v mesiaci od piatku od 19.00 hod. do nasledujúcej nedele do 19.00 hod. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 03.01.2017.

6. Rozsudkom č.k. 8P/260/2017- 18 zo dňa 22.02.2018 tunajší súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bol otec oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý nepárny týždeň v roku od piatku od 19.00 hod. do nedele do 19.00 hod. a každý párný týždeň v roku v utorok od 08.00 hod. do 19.00 hod. a vo štvrtok od 08.00 hod. do 19.00 hod.

7. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom č.k. 6P/58/2019-32 zo dňa 16.04.2019 schválil dohodu rodičov, podľa ktorej bol otec oprávnený stretávať sa s maloletým synom A. každý nepárny týždeň v roku od štvrtku od 08.00 hod. do nasledujúcej nedele do 19.00 hod. a každý párný týždeň v roku v utorok od 08.00 hod. do 19.00 hod. a vo štvrtok od 08.00 hod. do 19.00 hod. Právoplatnosť rozhodnutia nastala dňom 23.05.2019

8. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/162/2021-66 zo dňa 03.03.2022 bola schválená dohoda rodičov, v zmysle ktorej bol zmenený výrok rozsudku tunajšieho súdu č.k. 6P/58/2019-32 zo dňa 16.04.2019 a to tak, že otec bol oprávnený stretávať sa s mal. A. , nar. XX.XX.XXXX v nepárnom týždni v utorok od 08.00 hod. do 19.00 hod. a od štvrtku od 08.00 hod. do nasledujúcej nedele do 19.00 hod., v párnom týždni od stredy od 08.00 hod. do štvrtku do 19.00 hod. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 14.03.2022.

9. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že toho času býva v N. v rodinnom dome, ktorý je sčasti prerobený. Je pravdou, že A. tam momentálne nemá vlastnú izbu, ale počas leta sa bude prerábať vrchné podlažie, kde syn bude mať vlastnú izbu. Čo sa týka plnenia školských povinností, je tiež pravdou, že syn niekedy chodieval spať ku starým rodičom, lebo z ich miesta bydliska má školu blízko. Otec sa mu ale riadne venuje, pripravuje sa s ním na vyučovanie. Otec synovi zastrešuje online angličtinu, v utorok a vo štvrtok. Za vyučovanie jazyka otec uhrádza 10,- eur na hodinu a hradí mu aj ďalšie mimoškolské aktivity – korčuľovanie, lyžovanie. So synom sa otec rozprával o ich rodinnej situácii, samotný syn viackrát povedal aj učiteľke angličtiny, že domov sa mu nechce ísť ale bohužiaľ musí ísť. Otec potvrdil, že je

zamestnaný na 1/8 v spoločnosti A. F., ide o ich rodinnú firmu. Otec absolvuje pilotný výcvik, ktorý bude trvať cca 2 roky. Má vyučovanie online denne 3 – 4 hodiny + 2 letové hodiny do týždňa. Po ukončení tohto výcviku by mal mať zamestnanie v spoločnosti O., kde sa pracuje 5 dní a následne má 5 dní voľno. Potvrdil, že ovláda domáce práce, je schopný postarať sa o domácnosť, o potreby maloletého syna. S A. sa taktiež riadne pripravuje do školy, aj keď je pravdou, že v dosť veľkej miere sa A. v tomto smere venuje stará mama. Otec má vedomosť kto je detským lekárom jeho syna, kto je jeho triedna učiteľka, o školských výsledkoch syna je in formovaný cez školskú aplikáciu. Pokiaľ ide o komunikáciu medzi rodičmi otec uviedol, že telefonicky dokáže s matkou komunikovať, osobná komunikácia medzi nimi je problémová. Cesta do aktuálneho bydliska dieťaťa v E. D. trvá otcovi 20-25 minút.

10. Z výpovede matky súd zistil, že táto so striedavou starostlivosťou nesúhlasí, pretože má za to, že syn potrebuje mať stabilné zázemie, priestor, kde sa môže pripravovať do školy. Potrebuje mať pokoj. U matky má dieťa priestor na učenie, má vlastnú izbu, matka sa mu venuje pri príprave na vyučovanie, jednoducho dieťa má u nej stabilné zázemie. U otca syn nemá vlastnú izbu. Už v roku 2019 otec tvrdil, že mu pripravuje izbu. Je r. 2023 a ešte stále tú izbu nemá. Celú zdravotnú starostlivosť synovi zabezpečuje ona, chodí s ním po vyšetreniach. Syn mal problém s tikmi, ale tie sa už upravili. Matka má za to, že v týždni keď dieťa chodí do školy, malo by mať stabilné miesto potrebné pre prípravu na vyučovanie. Pokiaľ je maloletý syn v domácnosti otca, podľa názoru matky 90 % vecí synovi zabezpečuje jeho stará mama. Táto chodí k nim do domácnosti, o všetko sa postará a večer odchádza. Matka má teda za to, že otec nie je schopný zabezpečiť potreby maloletého dieťaťa. Navyše ako tvrdí, je teraz v pilotnom výcviku, takže nie je zjavné ako do budúcnosti by mohol zabezpečiť striedavú osobnú starostlivosť. Otec sa so synom nepripravuje na vyučovanie, nechodí na rodičovské združenia, on vidí akurát známku dieťaťa, ale čo je za tým, to ho už nezaujíma. Synovi nejde učenie veľmi ľahko, nakoľko má problém so sústredením, potrebuje vedenie, potrebuje niekoho kto pri ňom bude sedieť a viesť ho pri učení, ak má pozornosť roztrúsenú. Matka má za to, že dieťa potrebuje stabilné prostredie na učenie. Potom príde víkend s voľnejším režimom, kedy by mohol ísť k otcovi. Sám A. sa už niekoľkokrát vyjadril, že jemu je najlepšie doma a k otcovi by chodil počas víkendu. Ku vzájomnej rodičovskej komunikácii matka uviedla, že cez telefón sa ako tak dokážu porozprávať, dohodnúť, pri osobnom stretnutí je to už ťažšie. Nedokážu sa zhodnúť, nájsť nejakú spoločnú cestu. Otec si myslí, že ona na neho útočí, že mu robí prieky a zásadne s jej návrhom nesúhlasí. Vo viacerých prípadoch sa napokon nejako dohodnú, len je to pre matku psychicky náročné. Matka sa vždy snažila robiť otcovi ústupky, rozširovala mu styk, len aby to bolo v záujme syna, aby s ním mohol tráviť viac času, ale ukázalo sa, že otcovi o to vôbec nejde. Matka riešila so synom jeho tikovú poruchu, navštevovali najprv neurologičku, ktorá vylúčila epilepsiu, následne absolvovali vyšetrenia u psychológa, psychiatra, kde maloletému boli predpísané lieky. Po ich užívaní sa jeho zdravotný stav trochu zlepšil, ale následne sa prejavila jeho nesústredenosť v škole, priberal na váhe, preto situáciu riešila s kardiologičkou, ktorá konštatovala u syna vnútorné napätie. Nastavila mu liečbu magne B6, stav je toho času stabilizovaný, všetci odborníci sa však vyjadrovali v tom zmysle, že pendlovanie maloletému neprospieva, že vyžaduje pokojný prístup, stabilné prostredie.

11. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v správe uviedol, že maloletý pochádza z družného vzťahu rodičov, E. P., nar. XX.XX. XXXX a C. B., nar. XX.XX. XXXX. Dieťa je zverené do starostlivosti matky a otec zaviazaný platením výživného vo výške 80 eur mesačne. Styk sa naposledy upravoval rozsudkom Okresného súdu Vranov n. T. sp.zn. 6P/162/2021 zo dňa 03.03. 2022, podľa ktorého je otec oprávnený stretávať sa s maloletým A. v nepárnom týždni v utorok od 08:00 hod. do 19:00 hod. a od štvrtku od 08:00 hod. do nasledujúcej nedele do 19:00 hod. V párnom týždni je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom od stredy od 08:00 hod. do štvrtku do 19:00 hod. Prešetrením pomerov na strane oboch účastníkov bolo zistené, že styk sa realizuje v zmysle posledného rozsudku bez väčších problémov, fungoval dobre až do momentu, kedy sa matka aj s maloletým v auguste 2022 presťahovala do E. D. D. H. A.. Tým sa podľa otca, jednak zvýšili jeho náklady na dochádzanie za synom a zároveň si myslí, že maloletému sa nechce kvôli dochádzaniu do školy vo Vranove vstávať o hodinu skôr. Z týchto dôvodov má pocit, že striedavá osobná starostlivosť by bola v záujme maloletého, nakoľko už teraz je styk otca s dieťaťom pomerne široko nastavený. Počas letných prázdnin fungovali na týždňovom striedaní, čo hodnotí otec kladne. Otec sa zdržiava v rodinnom dome v N., kde býva sám. Toho času nepracuje, nie je evidovaný na tunajšom úrade v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Vypomáha v rodinnej firme, ktorá sa zaoberá kamiónovou prepravou. Všetky jeho výdaje, vrátane uhrádzania výživného na maloletého A. hradí otcova matka. Otec toho času absolvuje letecký výcvik, ide o kadetský program pre leteckú spoločnosť O., ktorý by mal ukončiť v septembri 2024. V budúcnosti plánuje pôsobiť ako M.. Raz do týždňa dochádza v rámci tohto vzdelávania do Košíc, inak sa vzdeláva prevažne online (asi 3 hodiny

každý deň). Otec udáva, že keď je maloletý u neho, veľa času trávi u starej matky na A. Q. vo D., keď má dieťa na druhý deň školu, zostáva tam aj spať a do školy ho väčšinou odvedie babka. Babka v domácnosti aj robí väčšinu domácich prác, vrátane prípravy jedla a zároveň sa venuje A. aj v rámci domácej prípravy do školy. Matka s návrhom otca na striedavú starostlivosť nesúhlasí. Od augusta 2022 žije s manželom, ich spoločnou dcérou R. a mal. A. v rodinnom dome v E. D., ktorý si zrekonštruovali. Manžel matky pracuje ako D. D. F.. Matka je aktuálne nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na tunajšom úrade. Dieťa každé ráno vozí do školy, maloletý s tým podľa jej vyjadrení nemá veľký problém. A. je žiakom X.O. I. G. K.. D. D. E. F., kde sa mu veľmi dobre darí. V škole chodí na obedy aj do ŠKD. Pre tíky a problémy s udržaním pozornosti a sústredením s ním matka navštevuje rôzne odborné lekárske ambulancie (psychiater, psychológ, neurológ). Lieky toho čau neužíva žiadne, v minulosti bral lieky, ktoré ho ale veľmi utlmovali a tak mu ich vysadili. Na vyšetrenia k lekárom chodí s dieťaťom väčšinou matka. Keď niekedy navrhla otcovi, aby s ním išiel on, povedal jej, že na to nemá čas, alebo že nebude u lekára toľko čakať. Matka udáva, že dieťaťu sa počas pobytu u otca venuje prevažne stará matka, všetky úkony ohľadne hygieny, prípravy stravy robí stará matka a nie otec. U otca nemá dieťa všetko čo potrebuje na prípravu do školy. Stáva sa, že príde zo styku s otcom nepripravené do školy, úlohy má dočarbané, narychlo urobené alebo sa s ním otec niečo nenaučí, lebo mu to dieťa nepovedalo. Matka ďalej udáva, že maloletému neprospiávajú neustále zmeny ohľadne styku, vždy keď si ako tak zvykne otec podáva stále nový návrh. Nemá pocit, že by tým otec sledoval dobro dieťaťa, ale snahu vyhnúť sa vyživovacej povinnosti. Dňa 06.02. 2023 bolo za prítomnosti psychológa RPPS tunajšieho úradu zisťované stanovisko maloletého A. B. k podanému návrhu. Z rozhovoru vyplynulo, že dieťa má vytvorený pekný vzťah k obom rodičom. Otca oslovuje „tato“ a manžela matky „taťo“, pričom ho tak začal volať sám a nikto ho k tomu nenútil. V novom dome v E. D. sa mu býva veľmi dobre, má tam vlastnú izbu a cíti sa tam super. Z rozhovoru vyplynula aj silná citová väzba a naviazanosť na mladšiu sestru R., s ktorou sa často hráva, no ktorá ho aj zlostí, keď mu niečo zbúra. Spomína aj kamaráta S.. Nemá problém so vstávaním do školy, niekedy sa mu nechce, ale nebýva potom počas dňa unavený. V škole sa mu páči a darí, na vysvedčení mal samé jednotky. V rámci rozhovoru spomína častejšie babku B. ako otca. K otcovi chodí rád, no často je s babkou a nie s otcom. Babka mu varí, aj u nej prespí, babka ho vodí do školy aj sa s ním učí. U otca máva 2 krát v týždni online angličtinu, no niekedy sa mu už poobede po škole nechce učiť. U otca v N. má tiež kamaráta T.. Niekedy, keď je u otca, je smutný z toho, že on musí byť tam, kým mamka s R. išli na výlet, či do detského centra. Dieťaťu bol primerane veku vysvetlený dôvod konania na súde a kolízny opatrovník sa snažil zistiť jeho predstavu o ďalšom fungovaní. Maloletý uviedol, že nechce striedavú starostlivosť, ideálne by pre neho bolo, keby si „sám mohol rozhodovať o tom kedy a ako dlho bude u mamky a kedy u otca“. Rád by bol celý týždeň doma u mamky a k otcovi by chodieval na víkendy, prípadne po vlastnom zväžení.

12. Zo správy I. J., G. K., D. E. F. vyplýva, že maloletý A. B. je ich žiakom, jeho dochádzka na vyučovanie je pravidelná. V jednotlivých vyučovacích predmetoch dosahuje veľmi dobré výsledky. V kolektíve spolužiakov nevyvoláva konflikty, rešpektuje upozornenia. Školské povinnosti si plní primerane, navštevuje aj ŠKD. Je skôr uzavretej povahy. Triedna učiteľka nemá prehľad o tom, kedy je žiak počas týždňa v osobnej starostlivosti otca, v prípade potreby komunikuje písomne alebo telefonicky s matkou dieťaťa.

13. A. M. L., všeobecná lekárka pre deti a dorast, v správe potvrdila, že A. B. je v jej starostlivosti od narodenia. S dieťaťom na vyšetrenie do ambulancie dochádza matka, ktorá rešpektuje a dodržiava pokyny lekára. Spolupráca s matkou je na výbornej úrovni.

14. V priebehu súdneho konania boli rodičia spolu s maloletým synom odoslaný na referát poradensko psychologických služieb, úradu práce, za účelom psychologického poradenstva. V správe psychologička uviedla, že rodičia sa poradenstva zúčastnili 2x spoločne, individuálne raz otec maloletého a raz rodičia s dieťaťom v mesiaci apríl 2023. Počas spoločného stretnutia s rodičmi hľadali vyhovujúce riešenia vo veci úpravy styku maloletého A.. Obidvaja rodičia mali počas konzultácií rozdielne predstavy v tejto veci a preto bol maloletý A. prizvaný k individuálnej a spoločnej konzultácii. Maloletý A. sa v individuálnom rozhovore vyjadril, že u obidvoch rodičoch sa cíti dobre, rodičov má rád, ale najviac mu to vyhovuje tak, ako to je doteraz - pri súčasnej úprave styku. Toto tvrdenie maloletý A. vyslovil len za prítomnosti odborného zamestnanca – psychológa. Pred rodičmi vykazoval známky nervozity, bál sa vyjadriť svoj názor, čím pravdepodobne nechcel narušiť pozitívne citové väzby k obidvom rodičom. Rodičia preukazovali počas konzultácií ochotu prispôbiť sa maloletému A. tak, aby sa necítil pod nátlakom rodičov a aby úprava styku bola v súlade s jeho potrebami. Predpokladáme, že súčasná

úprava styku, ktorú A. opakovane predkladal odborným zamestnancom, sa zdá byť v súčasnej dobe pre maloletého A. vyhovujúca.

15. Otec potvrdil počas súdneho konania, že v čase letných prázdnin zabezpečoval synovi osobnú starostlivosť týždeň on a týždeň matka. Ak matka chcela so synom stráviť čas počas dní kedy bol maloletý u otca, tento jej to riadne umožnil, nebol s tým problém. V čase prázdnin bol otec so synom dvakrát pri mori, raz na 8 a raz na 6 dní. A. kupuje otec oblečenie, školské pomôcky, obuv, všetko čo je potrebné. Od mesiaca september 2023 znova fungujú podľa súdneho rozhodnutia o úprave jeho styku so synom. Otec potvrdil, že pri realizácii psychologického poradenstva maloletý A. nechcel pred nimi rozprávať, nakoľko nechcel ublížiť ani jednému z rodičov.

16. Z vyjadrenia matky vyplýva, že ona mala od sedení u psychologičky iné očakávania. Dúfala, že ich nejako navedie k dohode, čo sa nestalo. A. bol so psychologičkou sám, porozprávali sa, ale keď prišiel k nim a psychologička ho vyzvala, aby im ako rodičom povedal ako si to predstavuje, syn bol vystrašený, zaskočený, nechcel rozprávať. Matka videla, že syn sa necíti komfortne, preto sama zakročila, aby ho netrápili a povedala mu, že nemusí nič povedať, ak nechce. Matke sa nepáči, že dieťa je rok čo rok tlačené do nejakých výpovedí, stále sa ho niekto niečo pýta. Je jasné, že syn má dobré vzťahy s oboma rodičmi, chce chodiť k otcovi, ale zrejme sa bojí sám sa rozhodnúť, lebo sa bojí, že tým ublíži jednému alebo druhému rodičovi. Matka potvrdila, že počas leta fungovali na striedavej osobnej starostlivosti. Prišlo jej logické, že keď sú prázdniny nebude syna ráno budiť, lebo je deň kedy má ísť k otcovi. Počas prázdnin je voľnejší režim, syn sa nemusel pripravovať do školy. Takto rodičmi dohodnutá starostlivosť fungovala, syn sa vracal domov v pohode. Vravnel ale, že mu mamka aj sestra chýbali. Po začatí školského roka sa matka chcela s otcom dohodnúť na úprave jeho styku so synom, ale on trval na striedavej starostlivosti, tvrdil, že sa chce o syna starať. Podľa názoru matky sa však otec o dieťa nestará, neučí sa s ním, nevenuje sa mu. Počas leta bol maloletý s otcom na týždeň pri mori, ale čas trávil aj v domácnosti babky, u ktorej A. rád trávi čas, má s ňou vypestovaný pekný vzťah. V priebehu konania sa matka zamestnala na polovičný úväzok v spoločnosti A. D. D., s čistým príjmom cca 305,- eur. Poberá tiež rodinné prídavky, výživné na syna 80€ a finančne jej vypomáha manžel, ktorý je zamestnaný. Od septembra prenajíma byt, ktorý je v jej vlastníctve za celkovú sumu 420€. V tejto čiastke sú zahrnuté poplatky spojené s bývaním a matka z takto získanej sumy platí hypotéku. Jej čistý zisk z tohto príjmu je okolo 100€.

17. Lustrácia v Sociálnej poisťovni potvrdila, že otec maloletého je evidovaný od 01.02.2023 ako zamestnanec G. A. F. G., D. E. F. s vymeriavacím základom mesačne 87,50 eur. Matka maloletého je do 01.03.2023 zamestnancom spoločnosti A. G. , D. E. F. s vymeriavacím základom 350,- eur.

18. Dňa 25.09.2023 zákonná sudkyňa realizovala pohovor s maloletým A. za účelom zistenia jeho názoru spôsobom zodpovedajúcim jeho veku. Maloletý prirodzene a bez nejakých vonkajších prejavov strachu, stresu, komunikoval so zákonnou sudkyňou, vedel pomenovať jasne jeho túžby a predstavy ohľadom ďalšej osobnej starostlivosti zo strany jeho rodičov. Maloletý A. potvrdil skutočnosť, že k obom rodičom má vytvorený veľmi pekný citový vzťah a keďže ani jednému z rodičov nechce ublížiť svojim postojom, vyjadrením, žiadal zákonnú sudkyňu, aby sa ich vzájomný rozhovor nenahrával a aby rodičia neboli informovaní o skutočnostiach ním prezentovaných. Vzhľadom na pranie dieťaťa a záznam zo zisťovania názoru maloletého A. je súčasťou elektronického spisu, ale jeho obsah nie je rodičom sprístupnený.

19. Právny zástupca otca vo vyjadrení vyzdvihol podstatné okolnosti, ktoré opodstatňujú zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Prvou z nich je zmena bydliska dieťaťa, čo spôsobuje dlhšie cestovanie a ukracuje čas maloletému v osobnej starostlivosti otca a rovnako spôsobuje maloletému možnú únavu z viacnásobného mesačného cestovania pri realizácii výkonu rodičovských práv. Druhou okolnosťou, ktorú matka maloletého v žiadnom prípade nespochybnila je to, že navrhovaná striedavá starostlivosťou o maloletého sa v skutočnosti de facto deje a bezproblémovo prebieha už druhé letné prázdniny. Čo je vo vyjadrení už štyri mesiace za posledné dva roky. Za zmienku tiež stojí skutočnosť, že maloletý navštevuje základnú školu vo Vranove nad Topľou a teda striedavá starostlivosť je aj v tomto ohľade prijateľnejšia pre maloletého a to tak, že nemusí mesačne na cestách stráviť približne 400 km naviac, ktoré pozostávajú z cesty z E. D., kde býva matka maloletého do školy vo Vranove nad Topľou a späť. V zmysle článku 5 Zákona o rodine je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Zákonodarca v tomto článku dokonca vymedzil aj základné body, v zmysle ktorých je možné bližšie špecifikovať okruhy otázok vo vzťahu

k určení najlepšieho záujmu dieťaťa. Zo správy o priebehu poradensko-psychologického procesu, ktorú vydal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, vyplýva bezproblémová dohoda o realizácii styku na základe posledného rozsudku vo veci samej, pri ktorom nastali komplikácie až po presťahovaní matky do E. D. D. A. H.. Rovnako z tejto správy vyplýva to, že maloletý má vyvinutý pekný vzťah k oboj rodičom. Maloletý má samozrejme vybudované aj pozitívne vzťahy priamo v E. D., či už so svojou mal. sestrou, alebo aktuálnym manželom matky, čo vo všeobecnosti otca teší. Avšak z vyjadrenia maloletého vyplýva aj skutočnosť, že maloletý má vybudovaný pozitívny vzťah k starým rodičom otca, ktorí sa mu venujú a majú ho veľmi radi. Dokonca maloletý prezentuje rovnaké priateľstvo aj v bydlisku otca, kde priamo spomína aj svojho kamaráta. Rovnaké závery vyplývajú aj zo správy úradu práce zo dňa 17.5.2023, kedy maloletý vyjadril to, že sa u oboch rodičov cíti dobre. Je však potrebné poznamenať aj na tvrdenia maloletého o tom, že ranné vstávanie do školy je preňho trochu ťažké a rovnako je nepriamo citeľné aj účelové plánovanie výletu zo strany matky bez neho a naopak v prítomnosti jeho sestry, ktorej závidí. Podľa otca tu vystáva otázka nepriameho psychického nátlaku zo strany matky, ktorá sa ho takto snaží ovplyvniť. Podľa otca je v tomto konaní hlavnou nezodpovedanou otázkou to, čo je vlastne záujmom mal. dieťaťa a čo je záujem matky. Samozrejme je dôležitý aj názor maloletého, avšak je potrebné aj tento názor podrobiť analýze a vyvodiť z neho to najlepšie dobro pre maloletého. Aj judikatúra najvyšších súdnych autorít, taktiež Ústavného súdu Slovenskej republiky, obsahuje právny názor, že nie každý prejavovaný názor maloletého je v patričnom veku pre neho dobrý. Ak by sa najvyššie súdne autority pri úprave styku s maloletým riadili a rozhodovali len na základe jednej subjektívnej vety maloletého, bola by prakticky vylúčená každá starostlivosť, pri ktorej maloletý plače a prejavuje nevoľu ísť k danému rodičovi. Takýto prístup by prakticky znemožňoval a úplne vylučoval právo dieťaťa a nepriamo aj právo rodiča na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov. Preto je potrebné vylúčiť výsluch dieťaťa hodnotiť vo vzťahu k záujmu maloletého dieťaťa nie len mechanicky a formálne, ale vzhľadom na iné konkrétne okolnosti, podmienky na výchovu a starostlivosť a všestranný vývoj maloletého, ale aj na emocionálne väzby maloletého ku každému z rodičov. Tento názor prezentoval Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom Náleze zo dňa 19.9.20218, sp. zn. I US/216/2018 a tiež aj v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 10.5.2022 sp. zn. II US/101/2022. Z vyjadrení matky v tomto konaní nebola zodpovedaná otázka, prečo vlastne matka nesúhlasí so striedavou starostlivosťou. Matka nepreložila žiadny reálny dôvod, ktorý by otca vylúčil z prípadnej striedavej starostlivosti. Otec spĺňa všetky podmienky vymedzené Zákomom o rodine v článku 5 písm. a/ až písmena i/. Vykonaným dokazovaním sú osvedčené skutočnosti, ktoré preukazujú, že otec spĺňa úroveň starostlivosti, či už striedavej alebo obdobnej, ktorá prebieha v letných mesiacoch, v ktorých to matke evidentne vyhovuje. Maloletý má vybudované zázemie u otca a taktiež aj vzťah so starými rodičmi a v konaní neboli preukázané žiadne negatívne skúsenosti, ktoré by otca vylučovali z nožnej striedavej starostlivosti. Pri prípadnej striedavej starostlivosti by maloletý nacestoval diametrálne menej kilometrov a nespôsobilo by mu to pravidelnú únavu. Tiež je za potrebné uviesť, že striedavá starostlivosť by v počte dní znamenala tú istú úpravu ako je teraz, podľa predošlého rozhodnutia súdu. Rovnako v konaní boli osvedčené okolnosti, že vzťah otca s maloletým je vybudovaný a otec naplňa svoje otcovstvo tak, že je to výlučne len v prospech maloletého. Rovnako je potrebné poukázať na všetky štúdie prezentujúce potrebu oboch rodičov pri zdravom a stabilnom vývine maloletého či už po fyzickej alebo psychickej stránke. Otec nikdy nemal problém maloletého odviešť matke v prípade, že sa jej dožadovoal alebo ju potreboval. Taktiež otec maloletého sa odvoláva aj na rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, ako napríklad Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.7.2023 pod sp. zn. 9Cdor/11/2023, v ktorom súd konštatovoal, že záujem dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdov o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Súdu v tomto uznesení aj definuje skutočnosť v prospech striedavej starostlivosti a to ako napríklad vzájomná komunikácia rodičov pri hľadaní dohody, existencia ich spoločnej vôle, vzájomnej tolerancie a vzájomná spolupráca na výchove maloletého. Otec má za to, že dokazovanie v tomto konaní preukázalo, že rodičia sa vedia dohodnúť už v tomto čase o striedavej starostlivosti, vedia si zatelefonovať a dohodnúť si striedavú starostlivosť podľa potrieb rodičov. Rovnako sa nestalo, že by otec maloletého ponechával u seba proti jeho vôle a kedykoľvek bol pripravený vyhovieť maloletému s odvozom naspäť k matke. K tejto faktickej realizácii striedavej starostlivosti aj keď nebola upravená zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim Uznesením pod sp. zn. 4Cdo/194/2022 zo dňa 28.3.2023 právny názor v zmysle ktorého, ak sa striedavá starostlivosť aspoň prakticky realizuje, matka to nepopiera a aj keď matka prejavila nesúhlas s už fakticky vykonávanou striedavou starostlivosťou o dieťa, nemôže súd rezignovať na pokračovanie fungujúceho modulu striedavej osobnej starostlivosti. Prípadné opačné rozhodnutie by znamenalo a mohlo by ohroziť najlepší záujem dieťaťa upravený v Zákone o rodine. S poukazom na uvedené otec maloletého trvá na podanom návrhu na striedavú starostlivosť. Ak by súd mal za to, že nie sú naplnené podmienky pre

striedavú starostlivosť, žiadal otec, aby súd upravil doterajšiu úpravu tak, aby nespôsobila maloletému tak časté cestovanie. Napríklad, aby pozmenil výrok rozhodnutia o úprave styku tak, že otec maloletého je oprávnený stretávať sa s ním v nepárnom týždni a to v stredu od 8.hodiny do 19.hodiny a to až do nasledujúcej nedele do 19.hodiny a v párnom týždni od štvrtka 8.hodiny rannej do piatka 19.hodiny.

20. Matka v záverečnom vyjadrení poukázala na potrebu maloletého syna sústrediť sa na to, čo je pre neho podstatné a to je momentálne škola. Bolo by vhodné, aby syn mal stabilnú základňu, aby mal miesto kde sa bude cítiť sebaisto, kde sa môže pripravovať. Všetky tieto podmienky matka splňa. Dieťa má v jej domácnosti svoju izbu, svoje veci, môže sa pokojne pripravovať do školy. Pokiaľ ide o denné cestovanie po presťahovaní sa mohla matka dať syna aj na inú školu, ktorá by bola bližšie, ale to by zasa bolo v rozpore so záujmami otca, čiže brala do úvahy to, že syn bude chodiť síce do Vranova, bude ich to trochu stáť, ale aspoň nebude prilievať olej do ohňa v tom, že otcovi by aj toto vadilo. S cestovaním maloletý A. nemá žiaden problém. Matka vidí dosť veľké a podstatné dôvody pre nevyhovenie návrhu otca v tom, že otec nevykonáva priamo starostlivosť o syna, pretože ju nahrádzajú jeho rodičia. Takisto aj čo sa týka financií, nevie si predstaviť ako chce otec utiahnuť striedavú osobnú starostlivosť zo 65€ mesačne. Navyiac otec aktuálne absolvuje pilotský výcvik, v budúcnosti chce realizovať pilotské povolanie, takže jej príde nelogické nariaďovať teraz striedavú osobnú starostlivosť.

21. Kolízny opatrovník v záverečnom vyjadrení uviedol, že otec v konaní nepreukázal dostatočný pravidelný príjem, na základe ktorého by dokázal primerane uspokojovať potreby dieťaťa. Zároveň sám pred súdom priznal a v konečnom dôsledku to potvrdil aj mal. A., že väčšinu úkonov osobnej starostlivosti o dieťa nevykonáva priamo otec, ale stará matka. Do budúcnosti hlavne s tým plánovaným povolaním, otec nevie zagarantovať stabilitu toho výchovného prostredia a to je to, čo maloletý potrebuje najviac a čo sa matka snaží vytvárať. Matka žije v manželstve, je tam súrodenecká väzba na sestru R., takže kolízny opatrovník má za to, že v záujme maloletého je, aby rodičia začali viac načúvať svojmu vlastnému dieťaťu, boli jednotní vo výchove aj čo sa týka prípravy do školy. Nie je to len o tom samotnom učení a o tom prísť do školy, ale aj o tom, aby maloletý vedel, že má také a také povinnosti a že sú rovnaké pravidlá u mamy, u otca. Styk otca s dieťaťom je aktuálne široko nastavený, ale kolízny opatrovník sa nebráni prípadnej úprave, ktorá by bola v záujme dieťaťa a ktorá by zmiernila dopady toho cestovania. Momentálne však kolízny opatrovník doporučil návrh otca zamietnuť.

22. Okresná prokuratúra Vranov nad Topľou v záverečnom vyjadrení upriamila pozornosť na rozhovor medzi zákonnou sudkyňou a mal. A.. Vzhľadom aj na vek maloletého tento už vedel sformulovať svoj postoj, svoje túžby a názory. Preto okresná prokuratúra ponechala rozhodnutie vo veci na zváženie súdu. Konanie súdu o starostlivosti o maloleté deti musí v prvom rade zohľadniť záujmy mal. dieťaťa. V tejto súvislosti okresná prokuratúra poukázala na niekoľko skutočností. Je potrebné zohľadniť príjmy oboch rodičov, zázemie oboch rodičov a v prvom rade nutnosť toho ktorého rodiča osobne zabezpečiť výchovu dieťaťa a túto nedelegovať na iných rodinných príslušníkov.

23. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. V zmysle § 24 ods. 3 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

25. V zmysle § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3, 6 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

28. Vykonaným dokazovaním mal súd za potvrdené, že návrh otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností je dôvodný. Po rozchode rodičov bol maloletý A. rozhodnutím súdu z roku 2016 zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bolo upravené stretávanie s dieťaťom. Od roku 2016 do súčasnosti bol styk otca so synom viackrát menený a rozširovaný a to až na aktuálnu úpravu stretávania stanovenú rozsudok súdu z marca 2022. Podľa poslednej úpravy bol otec oprávnený so synom sa stretávať a to páry aj nepáry týždeň v roku, celkovo 7 dní počas dvoch týždňov. Otec požadoval novým návrhom zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti v týždňových intervaloch, matka so striedavou starostlivosťou nesúhlasila. V zmysle § 24 ods. 3 Zákona o rodine súd musel v danom prípade skúmať, či sú obaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a či striedavá osobná starostlivosť bude v záujme dieťaťa.

29. Striedavá starostlivosť má zabezpečovať dieťaťu primeraný kontakt s obidvoma rodičmi, redukovať porozchodovú traumatizáciu dieťaťa, prispievať k citovej vyrovnanosti a zdravému psychickému vývoju maloletého.

30. Podmienky pre zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti sú vymedzené v zákone nasledovne: - Obidvaja rodičia musia byť spôsobilí dieťa vychovávať - Obidvaja rodičia musia mať záujem o osobnú starostlivosť o dieťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Ide o fakultatívnu možnosť, t. j. súd môže ale nemusí rozhodnúť o zverení do striedavej osobnej starostlivosti. Súd prihliada na vek maloletého, jeho citové väzby k rodičom, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia atď.

31. Rozhodovanie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností v prípadoch, kedy rodičia nie sú schopní sa na výkone rodičovských práv a povinností dohodnúť, musí byť hľadáním optimálneho stavu. Nemožno spochybníť, že väzba medzi matkou a maloletým dieťaťom a otcom a maloletým dieťaťom je jedným z prvoradých predpokladov vývoja ľudského jedinca a porušenie tejto prirodzenej ľudskej väzby je prípustné iba za situácie, ak pre takéto zásah existujú závažné dôvody (náleží Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 20.07.2010 sp. zn. IV.ÚS 2244/09). Jedným z kritérií pri rozhodovaní súdu je miera zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tejktovej osobe. Zdôrazňuje sa dôležitosť toho, aby dieťa bolo zverené do starostlivosti osoby, ktorá uznáva dôležitosť iných blízkych osôb v živote dieťaťa a ktorá kontaktu dieťaťa s takýmito osobami nebude brániť. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom.

32. Článok 5 Zákona o rodine nedefinuje pojem záujem dieťaťa, ale obsahuje príkladmo výpočet kritérií záujmu dieťaťa. Uvádza, že záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä: a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné

vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností. Ako vyplýva z dôvodovej správy výpočet vyššie uvedených kritérií neznamená prioritu niektorého z nich. Je vždy na posúdení súdu, ktorý z nich v konkrétnom prípade preváži a ktorý súd vyhodnotí ako východiskový.

33. Na základe vykonaného dokazovania možno konštatovať, že obaja rodičia sú schopní zabezpečiť v rovnakej miere vhodné výchovné prostredie pre maloletého, majú pre striedavú starostlivosť zodpovedajúce schopnosti. Tak matka ako aj otec sú spôsobilí zaistiť zdravý vývoj dieťaťa, jeho fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby.

34. Súd mal za potvrdené, že obaja rodičia majú zabezpečené vhodné bytové podmienky, domácnosť matky, otca je pre maloletého známe prostredie. Maloletý A. má vytvorený kladný citový vzťah k matke aj k otcovi. Rád trávi čas u toho ktorého rodiča. Od útleho veku sa pravidelne s otcom stretával a otec zabezpečoval jeho potreby. Je pravdou, že otcovi je pri výkone tejto starostlivosti nápomocná jeho mama, teda stará mama dieťaťa, ale takúto pomoc zo strany starých rodičov nie je možné vyhodnotiť ako niečo negatívne, čo by bolo prekážkou pre zverenie dieťaťa aj do osobnej starostlivosti otca. Samozrejme je potrebné podotknúť, že v prvom rade je to rodič, ktorý je povinný o dieťa sa postarať a nemôže presúvať všetku rodičovskú zodpovednosť na starých rodičov. V konaní bolo potvrdené (aj pri zisťovaní názoru dieťaťa) , že otcovi so starostlivosťou pomáha stará matka, ale zároveň nebolo preukázané, aby otec všetku starostlivosť o syna prenechal len na starú matku. Otec je schopný vykonávať základné domáce práce, je schopný a ochotný postarať sa o maloletého syna.

35. Z hľadiska finančného zabezpečenia mal súd taktiež za potvrdené, že obaja rodičia sú spôsobilí uspokojovať potreby dieťaťa. Hoci podľa listinných dokladov je otec zamestnaný len na krátky úväzok a jeho zdokladovaný čistý príjem činí cca 65,- eur mesačne, je možné konštatovať, že otec pracuje v rodinnej firme, je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať vyšší príjem. Otec je schopný finančne zabezpečiť potreby dieťaťa, čo je zrejmé z jeho správania, konania, kedy otec počas letných prázdnin riadne zabezpečoval výchovu a výživu dieťaťa striedavo s matkou a riadne uspokojuje potreby syna aj v čase kedy má upravený styk s ním, čo predstavuje cca jednu polovicu kalendárneho mesiaca.

36. Pri rozhodovaní súdu zavážil tiež fakt, že maloletý pri striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov nebude meniť školské prostredie, kamarátov, učiteľov, na ktorých je zvyknutý. Menej času strávi cestovaním na trase z miesta bydliska matky do školy. Aktuálne nastavené stretávanie otca s maloletým synom je z hľadiska striedania domácností u matky, otca pre dieťa oveľa náročnejšie, ako bude v prípade striedavej starostlivosti v týždňových intervaloch.

37. Maloletý A. si formu striedavej osobnej starostlivosti v týždenných intervaloch vyskúšal už v posledných dvoch rokoch počas letných prázdnin. Dieťa má teda jasnú predstavu čo striedavá osobná starostlivosť obnáša. Matka takúto formu starostlivosti počas leta nenamietala, sama konštatovala, že syn bol spokojný. Námietky matky sa týkali starostlivosti otca o syna počas školského roka, požadovala, aby maloletý mal jedno stabilné prostredie potrebné na pokojnú prípravu do školy. Súd poukazuje na správu vyžiadanú zo školy, ktorá potvrdzuje, že triedna učiteľka maloletého A. nemá vedomosť o tom, kedy je dieťa počas týždňa u otca a kedy u matky. Z tejto správy možno vyvodiť, že otec je schopný riadne sa so synom pripraviť na vyučovanie, otec tieto povinnosti nezanedbáva. Maloletý chodí do školy riadne pripravený a to aj počas dní, kedy do školy dochádza z domácnosti otca. K tvrdeniam matky o tom, aby maloletý bol počas týždňa len v jej domácnosti a otca navštevoval počas víkendov, kedy je voľnejší program, je potrebné uviesť, že každý z rodičov by mal niesť rodičovskú zodpovednosť za výchovu dieťaťa. V konečnom dôsledku by sa návrh matky mohol otočiť aj proti nej, kedy by pre dieťa ona bola tým rodičom, ktorý len vychováva, vyžaduje od dieťaťa plnenie povinností a otec ten rodič, ktorý s dieťaťom trávi len voľný čas zábavou, bez pravidelných povinností.

38. Ďalším kritériom, ktorým bol súd vedený pri hodnotení dokazovania bolo pranie maloletého dieťa. V rozhodovacom procese má názor maloletého dieťaťa významnú úlohu a jeho názor by nemal ostať nepovšimnutý, s prihliadnutím na jeho vek a rozumovú vyspelosť, schopnosť samostatne ho vyjadriť. Pranie dieťaťa je dôležité, musí byť zohľadnené, čím dieťa je staršie, tým má jeho názor väčšiu váhu.

Želanie maloletého dieťaťa nepochybne svedčí v prospech striedavej osobnej starostlivosti. Názor maloletého dieťaťa v prejednávanej veci bol zisťovaný zákonnou sudkyňou. Maloletý sa cíti rovnako dobre u oboch rodičov, má vytvorenú pozitívnu vzťahovú väzbu k obom rodičom. Súd bol toho názoru, že názor maloletého v danom prípade nie je potrebné korigovať. Na starostlivosť o dieťa majú právo obidvaja rodičia. Toto právo je naplnené vtedy, ak každý z rodičov má možnosť o dieťa sa starať po rovnakú dobu ako druhý rodič. Prípadné odchýlky od tohto pravidla musia byť odôvodnené ochranou iného dostatočne silného legitímneho záujmu a týmto legitímnym záujmom nie je ochrana práv druhého rodiča, ale najlepší záujem dieťaťa.

39. V prejednávanej veci mal súd za potvrdené, že kritériá rozhodujúce pre posúdenie spôsobilosti starať sa o dieťa spĺňajú obidvaja rodičia. Za situácie, keď obaja rodičia sú spôsobilí o svoje dieťa riadne sa starať, je nutné zohľadniť osobnosť dieťaťa a jeho schopnosť vyrovnáť sa s novými podmienkami, ktoré prináša striedavá osobná starostlivosť. Ako už bolo spomenuté vyššie, maloletý A. pravidelne trávi čas v domácnosti otca (hoci prerušovane, ale ide o polovicu mesiaca) , pozná toto výchovné prostredie, v mieste bydliska otca má kamaráta a hlavne má s otcom vypestovaný veľmi pekný citový vzťah. Počas tohto pobytu je maloletý v kontakte aj so starými rodičmi zo strany otca, ktorí, najmä stará mama, sú pre A. vzťahovo veľmi blízkymi osobami. Záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v živote maloletého dieťaťa bez pochybností nezastupiteľné postavenie (nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II.ÚS 554/04).

40. Striedavá starostlivosť predpokladá zo strany rodičov určitú toleranciu a schopnosť spolu komunikovať a nezapájať dieťa do vzájomných sporov, avšak súd nesmie na spôsob tejto výchovy rezignovať a vyhodnocovať nesúhlasné stanovisko jedného z rodičov. Nesúhlas rodiča so striedavou starostlivosťou môže byť pritom relevantný iba vtedy, ak je založený na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom zasiahnuť negatívne do záujmu dieťaťa. Súd je tak vždy povinný vyhodnocovať nesúhlas rodiča so striedavou osobnou starostlivosťou, so záujmom dieťaťa. Je proti záujmu maloletého, keď rodičia spolu nie sú schopní korektne komunikovať a tak neberú ohľad na maloletého, ktorého takáto situácia zaťažuje. Rodičia, ktorí spolu nekomunikujú oberajú dieťa o emocionálne istoty, robia z dieťaťa rukojemníka pri riešení svojich konfliktov. Rodičia sú povinní v záujme maloletého dieťaťa komunikovať aspoň na úrovni základnej slušnosti, nezaťahovať dieťa do svojich konfliktov a neprenášať na dieťa zodpovednosť za výsledok ich nezhôd.

41. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Úloha oboch rodičov je v živote maloletého dieťaťa nezastupiteľná. Pri zisťovaní či v danom prípade existujú podmienky pre zmenu formy starostlivosti je nutné uviesť, že v čase pôvodného rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému bol A. vo veku cca X O., v súčasnosti má maloletý X rokov, s otcom sa pravidelne stretával , trávil s ním čas , otec sa podieľal na jeho výchove, dieťa prostredie otca pozná a hlavne dieťa má veľmi rado oboch rodičov. S poukazom na zistený skutočný stav súd zveril maloletého A. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch s tým, že v rozhodnutí určil rodičom miesto a čas odovzdávania maloletého syna.

42. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti súd výživné rodičom neurčil a s to s poukazom na ustanovenie § 62 ods. 6 Zákona o rodine. Súd tak rozhodol vzhľadom na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každé rodiča a tiež s prihliadnutím na schopnosti a možnosti rodičov pracovať, dosahovať príjem. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni je aktuálne matka tým rodičom, ktorý dosahuje vyšší príjem ako otec, avšak súd pri rozhodovaní o výživnom vychádza nie len z reálneho zárobku rodiča, ale zohľadňuje aj jeho možnosti a schopnosti pracovať, dosahovať príjem. Otec je mladý, zdravý, schopný pracovať, preto bol súd toho názoru, že je v jeho možnostiach dosahovať vyšší príjem ako deklarovaný.

43. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.